

Мишљење о процени ризика корупције у одредбама Предлога закона о улагањима

I Општа процена ризика корупције

Влада Републике Србије усвојила је на седници одржаној 2. октобра 2015. године Предлог закона о улагањима (у даљем тексту: Предлог закона) и упутила га Народној скупштини на разматрање.

Предмет Предлога закона су општи правни оквир за улагања у Републици Србији, субјекти подршке улагањима за ефикасно пружање услуга улагачима, образовање и рад Савета за економски развој и оснивање и рад Развојне агенције Србије. С друге стране, циљеви Предлога закона су унапређење инвестиционог окружења; подстицање директних улагања ради јачања економског и привредног развоја, раста запослености и свеукупног друштвеног бољитка; изједначавање третмана домаћих и страних улагача, у складу са законом; повећање ефикасности у пружању услуга органа власти које се непосредно односе на улагања и стварање привлачнијег пословног амбијента за домаће и стране улагаче, у складу са Уставом и законом.

Према образложењу Предлога закона, анализом проблема који се јављају током реализације улагања утврђено је да постоји потреба за бољом координацијом ималаца јавних овлашћења, на свим нивоима власти у процесу припреме улагања, као и током и након њихове реализације. Како је истакнуто, спровођење постојећих законских решења није обезбедило довољно ефеката на привредни развој, па дефинисање делокруга Развојне агенције треба да створи услове за јаснију поделу одговорности за предлагање, спровођење и контролу спровођења политика Владе у области координације рада ималаца јавних овлашћења у процесу планирања и спровођења улагања, подстицања и реализације директних улагања, промоције и увећања извоза, развоја и унапређења конкурентности привредних субјеката и имица Републике Србије, као и регионалног развоја.

Приликом утврђивања коначног текста Предлога закона делимично су уважене неке од препорука из мишљења која је Агенција за борбу против корупције у августу и септембру 2015. године доставила Министарству привреде поводом две верзије нацрта овог закона. Иако је, имајући у виду наведено, Предлог закона побољшан у односу на текст нацрта, предложена решења и даље садрже недостатке и ризике корупције, које је неопходно отклонити. Конкретно, ради се о ризицима корупције који се односе на следећа питања: непостојање одредаба о начину вршења појединих надлежности и послова Савета за економски развој и Развојне агенције; недостатак прецизно прописаних услова и критеријума за именовање чланова Управног одбора Развојне агенције, односно избор директора ове агенције; препуштање Влади да искључиво поступа по захтевима за давање информација у вези са улагањима; препуштање Влади и министру надлежном за послове привреде да ближе уреде одређена питања подзаконским актима, иако је та питања неопходно детаљније уредити законским одредбама, те недовољно прецизно одређене дужности органа власти.

У образложењу Предлога закона истакнут је значај оснивања Савета за економски развој и Развојне агенције Србије. Међутим, предложеним решењима није уређено на који начин ће ова тела вршити поједине своје надлежности и послове. Поред осталог, Предлогом закона није прецизно уређено поступање Развојне агенције у погледу предузимање мера поводом притужби; давања сагласности за заснивање радног односа, односно пословне сарадње бивших запослених са правним лицем, предузетником или

међународном организацијом која обавља делатности у вези са функцијом коју су та лица вршила у Развојној агенцији, те предлагања мере преузимања поверених послова. Имајући у виду наведено, неопходно је допунити одредбе Предлога закона о Савету за економски развој и Развојној агенцији и детаљније уредити на који начин ће ова тела вршити своје послове и надлежности.

Предлогом закона нису прописани ближи услови и критеријуми за именовање чланова Управног одбора Развојне агенције, односно за избор директора ове агенције. На овај начин, остављен је широк простор за дискреционо одлучивање приликом именовања, односно избора ових лица. У погледу именовања чланова Управног одбора, Предлог закона предвиђа једино да чланове овог органа Развојне агенције, на предлог министра надлежног за послове привреде, именује и разрешава Влада, од којих три члана из реда државних службеника или из реда државних службеника на положају у министарству, а два члана *из реда пословне заједнице*. С друге стране, према Предлогу закона, директора Развојне агенције бира Влада, на предлог министра надлежног за послове привреде, после спроведеног јавног конкурса, а министар *може* одредити критеријуме и мерила у погледу стручне оспособљености и радног искуства које морају испуњавати кандидати за ову функцију. Треба напоменути Закон о јавним агенцијама, који ће се примењивати на Развојну агенцију, садржи само опште услове за именовање лица у управни одбор, од којих су неки подложни различитим тумачењима. Додатно, Законом о јавним агенцијама предвиђено је да се у изборном поступку, према мерилима одређеним актом о оснивању јавне агенције, утврђује стручна оспособљеност сваког кандидата за директора. Недостатак законом прецизно прописаних услова и критеријума омогућава да одређено лице по основу интересне повезаности са неким од актера поступка именовања, односно изборног поступка, буде именовано за члана Управног одбора, односно изабрано за директора. У циљу отклањања овог ризика корупције, препорука је да се Предлогом закона одреде ближи услови и јасни критеријуми, односно елементи за одређивање критеријума, за именовање чланова Управног одбора Развојне агенције и избор директора, који би се тицали, пре свега, стручне оспособљености, знања, радног искуства и вештина кандидата за ове функције.

Посебан проблем представља решење из члана 24. Предлога закона, којим је предвиђено да по захтеву за давање *информација у вези са улагањима* поступа искључиво Влада. Наведено решење практично значи да уколико Влада одбије да пружи на увид информације о улагањима, подносилац захтева нема право жалбе Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, већ једино може покренути управни спор. На тај начин, отежава се и ограничава суштинска заштита права на приступ информацијама у делу који се односи на информације о улагањима, што представља ризик корупције. Пре свега, ово решење је супротно Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, према коме је за поступање по захтеву надлежан орган јавне власти у чијем раду је тражена информација настала, односно који ту информацију поседује. Из одредаба Предлога закона јасно је да ће значајан број информација из области улагања настати у раду органа јединица локалне самоуправе, или аутономне покрајине (на пример, информације везане за инвестиционе програме), као и министарстава и Развојне агенције, а не Владе. Поред неусаглашености предложеног решења са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поставља се и питање његове примењивости, то јест начина вођења поступка у ситуацији када је информација настала у раду поменутих органа јавне власти. Додатно, важно је напоменути да је

формулација *информација у вези са улагањима* недовољно прецизна и подложна различитом тумачењу. Усвајање решења које подразумева одсуство права жалбе Поверенику и могућност различитог тумачења формулације *информација у вези са улагањима* оставило би Влади широка дискрециона овлашћења приликом одлучивања о томе да ли ће пружити на увид информације које се односе на различите аспекте области улагања. Имајући у виду наведено, неопходно је изменити поменуту одредбу Предлога закона и предвидети да ће се приступ информацијама од јавног значаја у области улагања остваривати у складу са законом који уређује право на приступ информацијама од јавног значаја.

Према Предлогу закона, Влада и министар надлежан за послове привреде ће ближе уредити одређена питања подзаконским актима, иако је та питања неопходно детаљније уредити законским одредбама. Прецизније, Предлогом закона предвиђено је да Влада ближе одређује критеријуме према којима се улагање одређује као улагање од посебног значаја или као улагање од локалног значаја; критеријуме, услове и начин привлачења директних инвестиција, те поступак, висину и рок за остваривање олакшица и ослобађање од царинских и других дажбина на увоз опреме страног улагача, као и ограничења у погледу права располагања и забрану коришћења у друге сврхе тако увезене опреме. С друге стране, предложено је да министар надлежан за послове привреде пропише критеријуме и мерила у погледу стручне оспособљености и радног искуства које морају испуњавати лица која ће учествовати у пословима јединице за локални економски развој и подршку улагањима од локалног значаја, као и да ближе уреди садржину евиденција. Услед чињенице да се подзаконским актима не могу уређивати питања која је нужно уредити законским одредбама, постоји ризик да нека од ових значајних питања не буду у потпуности и на адекватан начин регулисана. Додатно, с обзиром на то да је без благовременог доношења свих подзаконских аката онемогућено потпуно и адекватно спровођење закона, сматрамо да је неопходно предвидети да ће ови акти бити донети у краћем року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона, како је предложено у члану 45. Предлога закона.

Предлогом закона нису прецизно и јасно уређене дужности органа власти, што оставља простор за различито тумачење приликом примене. На неопходност прецизирања ових одредаба указује и то што повреда неких од наведених дужности органа власти – кад у управним стварима не решавају захтеве улагача у складу са правом првенства-представља прекршај.

II Процена ризика корупције у појединим одредбама Предлога закона

У овом делу мишљења налази се приказ ризика корупције у појединим одредбама Предлога закона које се односе на права улагача, врсте и критеријуме за улагања према значају и подстицаје улагањима, субјекте подршке улагањима и Развојну агенцију Србије.

Права улагача

Члан 6.

Овај члан односи се на одузимање ствари и права улагача. Према ставу 3, у случају одузимања права улагача на обављање делатности, накнада за одузимање ствари и права исплаћује се улагачу *без одлагања* и укључује законску затезну камату за случај доцње, обрачунату од дана када је одузимање извршено до дана исплате у складу с овим законом.

Важно је нагласити да је Законом о експропријацији уређен поступак за одређивање висине накнаде у случају експропријације и њене исплате. С друге стране, формулација *без одлагања* је недовољно прецизна и оставља простор за различиту примену у пракси. Имајући у виду наведено, препорука је да се ова одредба измени и додатно прецизира.

Ставом 5. предвиђено је да у случају одузимања права улагача на обављање делатности улагач *има право на хитно решавање поступка одузимања и на процену вредности предмета одузимања од стране судског или другог органа у складу са законом.*

Мишљења смо да је ова одредба недовољно прецизна и да оставља простор за различито тумачење приликом примене. Имајући у виду наведено, препорука је да се прецизира формулација *хитно решавање поступка одузимања и на процену вредности предмета одузимања од стране судског или другог органа у складу са законом*, те да се предвиде рокови за поступање органа јавне власти.

Члан 9.

Овај члан тиче се права на трансфер добити и имовине страног улагача. Поред осталог, ставом 1. тачка 6. прописано је да страни улагач има право да, у складу са законом, након плаћања свих пореских и других обавеза по основу јавних прихода, слободно трансферише финансијска и друга средства у вези са улагањем, као што су накнаде од експропријације, *односно од друге мере са сличним дејством.* Мишљења смо да је потребно прецизирати формулацију *друге мере са сличним дејством*, како би се избегло различито тумачење.

Врсте и критеријуми за улагања према значају и подстицаји улагањима

Члан 11.

Овим чланом предвиђено је да улагања према значају могу бити улагања од посебног значаја за Републику Србију и улагања од локалног значаја. Према ставу 3, за улагања од посебног значаја предлог доделе државне помоћи доноси се без објаве јавног позива.

С обзиром на то да је овом одредбом предвиђен изузетак од правила да се јавни позив објављује ради подстицања улагања путем доделе државне помоћи, мишљења смо да би требало додатно размотрити оправданост предложеног решења, односно његово брисање.

Члан 12.

Овај члан односи се на критеријуме на основу којих се утврђује значај улагања. Ставом 1. предвиђено је да су критеријуми на основу којих се утврђује значај улагања: 1) број нових радних места и ефекат улагања на број запослених у привреди у јединици локалне самоуправе; 2) врста и износ улагања; 3) утицај на укупан спољнотрговински биланс Републике Србије, или у појединачним индустријским гранама, односно према циљаним извозним тржиштима; 4) дугорочност улагања; 5) стварање велике вредности или високе додате вредности и 6) референце и кредибилитет улагача.

С обзиром на то да су наведени критеријуми недовољно прецизни и подложни различитом тумачењу, мишљења смо да је неопходно детаљније одредити њихов садржај. Конкретно, код критеријума под редним бројевима 1, 2, 3. и 4, потребно је Предлогом закона одредити квантитативне елементе (проценте, односно број) за одређивање о којој се врсти улагања ради. С друге стране, код критеријума под редним бројевима 5. и 6. потребно је прецизирати формулације *велике вредности или високе додате вредности и кредибилитет*, односно обухватити ту и изворе средстава, те

потом квантитативно одредити границе за одређивање о којој се врсти улагања ради.

Према ставу 2, *Влада ближе одређује критеријуме према којима се улагање одређује као улагање од посебног значаја или као улагање од локалног значаја у складу са овим законом и прописима којим се уређује додела и контрола државне помоћи.*

Као што је истакнуто, овом одредбом Влади је дато овлашћење да подзаконским актом уреди питања која би требало детаљније регулисати законским одредбама. Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је један од основних проблема у пракси непостојање адекватног механизма контроле, одговорности и санкционисања у области доделе и контроле државне помоћи, препорука је да се Предлогом закона прецизно одреде сви критеријуми према којима се улагање дефинише као улагање од посебног значаја, или улагање од локалног значаја.

Према ставу 3, *изузетно*, надлежни орган аутономне покрајине *на основу критеријума прописаних овим законом и прописима којим се уређује додела и контрола државне помоћи, одлучује о улагањима која се спроводе на територији аутономне покрајине и које су од значаја за привредни развој аутономне покрајине.*

Овом одредбом недовољно прецизно је одређен изузетак од предложеног правила. С обзиром на то да Предлогом закона нису довољно јасно одређени критеријуми за одређивање врсте улагања, те да је формулација *од значаја за привредни развој аутономне покрајине* непрецизна и подложна различитим тумачењима, мишљења смо да је неопходно отклонити ове недостатке и детаљније уредити одлучивање надлежног органа аутономне покрајине о улагањима која се спроводе на територији аутономне покрајине.

Члан 13.

Овим чланом уређују се подстицаји за улагања. Ставом 1. прописано је да улагачи *могу остварити право на различите подстицаје за улагања у складу са прописима којима се уређују: државна помоћ, порески подстицаји и олакшице и ослобођења од плаћања такси; царинске повластице и систем обавезног социјалног осигурања.* Ставом 3. предвиђено је да *Влада ближе уређује критеријуме, услове и начин привлачења директних инвестиција и вођење евиденције о одобреним подстицајима, у складу са овим законом и прописима којима се уређује контрола и додела државне помоћи,* док је у ставу 5. наведено да уговоре о додели подстицајних средстава обезбеђених из републичког буџета са улагачем закључује министарство надлежно за послове привреде уз претходну сагласност Владе.

Предлогом закона нису прецизно прописани услови и критеријуми за доделу подстицаја улагачима, већ је уместо тога предвиђено да *Влада ближе уређује критеријуме, услове и начин привлачења директних инвестиција.* На овај начин, органима јавне власти који учествују у доношењу одлуке о додели подстицајних средстава остављен је простор за различито тумачење, односно дата су им широка дискрециона овлашћења, што представља ризик корупције. Имајући у виду наведено, како би се сузио простор за дискрециона овлашћења органа јавне власти по овом питању, мишљења смо да је ове одредбе Предлога закона неопходно допунити и прописати прецизне услове и критеријуме за доделу подстицаја, односно привлачење директних инвестиција.

Према ставу 4, надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, у којој се врши улагање, одлучује о врсти, висини и обиму за доделу подстицаја из свог делокруга за улагање на својој територији, у складу са овим законом и прописима

којима се уређује контрола и додела државне помоћи. Слично као и у претходном случају, мишљења смо да је ове одредбе неопходно изменити и Предлогом закона предвидети прецизне услове и критеријуме за доделу подстицаја улагачима из делокруга јединице локалне самоуправе, односно аутономне покрајине.

Члан 14.

Овај члан тиче се царинског ослобођења предмета улога. Ставом 2. прописано је да *Влада ближе уређује поступак, висину и рок за остваривање олакшица и ослобађање од царинских и других дажбина на увоз опреме страног улагача, као и ограничења у погледу права располагања и забрану коришћења у друге сврхе тако увезене опреме.*

На овај начин, Влади је дато овлашћење да подзаконским актом уреди питања која би требало регулисати законским одредбама. Имајући у виду наведено, препорука је да се Предлогом закона детаљније уреди остваривање олакшица и ослобађање од царинских и других дажбина на увоз опреме страног улагача, као и ограничења у погледу права располагања и забрану коришћења у друге сврхе тако увезене опреме.

Субјекти подршке улагањима

Члан 16.

Овај члан односи се на дужност органа власти и хитност у поступању. Ставом 1. је на уопштен начин предвиђено да су органи власти дужни да, у оквиру своје надлежности омогућавају несметано улагања, као и да прате и контролишу остваривање права улагача и извршавање обавеза улагача, као и преузетих обавеза Републике Србије у вези са улагањем. Ставовима 2. и 3. предвиђено је да органи власти *поступају* у вези са остварењем и одржањем улагања и остварењем права и обавеза улагача, *по хитном поступку*, те да су у управним стварима дужни да захтеве улагача решавају са *правом првенства* и улагачу издају јавну исправу, *у најкраћем могућем року*, ако је благовремено поднео уредну и потпуну документацију.

Мишљења смо да су ове одредбе недовољно прецизне и да остављају простор за различито тумачење приликом примене. Имајући у виду наведено, препорука је да се Предлогом закона детаљније уреди дужности органа власти, те да се измене и прецизирају формулације *по хитном поступку* и *правом првенства*. Поред тога, уместо коришћења формулације *у најкраћем могућем року*, Предлогом закона потребно је прописати рок за поступање органа власти. На неопходност прецизирања ових одредаба указује и то што повреда неких од наведених дужности органа власти – кад у управним стварима не решавају захтеве улагача у складу са правом првенства- према члану 43. Предлога закона представља прекршај.

Члан 17.

Овај члан тиче се мера за подстицање конкурентности локалне самоуправе. Поред осталог, ставом 3. предвиђено је да министар надлежан за послове привреде прописује критеријуме и мерила у погледу стручне оспособљености и радног искуства које морају испуњавати лица која ће учествовати у пословима јединице за локални економски развој и подршку улагањима од локалног значаја. Мишљења смо да је Предлогом закона неопходно прописати ближи услове и критеријуме за избор ових лица који би се тицали, пре свега, њихове стручне оспособљености, знања, радног искуства и вештина, те на тај начин сузити простор за дискреционо одлучивање органа јавне власти о овом питању.

Члан 21.

Овим чланом прописано је да је јединица за локални економски развој и подршку улагањима дужна да води евиденцију улагања од локалног значаја и да о сваком улагању обавештава Развојну агенцију Србије. Међутим, Предлогом закона није прецизније одређен садржај ове евиденције. Имајући у виду наведено, препорука је да се ова одредба допуни и да се Предлогом закона прецизније уреди садржај и вођење евиденције улагања од локалног значаја.

Члан 23.

Овај члан тиче се инвестиционог програма. Ставом 6. предвиђено је да ако надлежни орган власти не достави у року исправу на коју се обавезао Програмом, након што му је улагач благовремено поднео уредну и потпуну документацију, улагач може поднети притужбу Развојној агенцији Србије, *која може предузети мере у складу са овим законом.*

Овом одредбом, уз недостатак критеријума за поступање, Развојној агенцији су дата широка дискрециона овлашћења у погледу поступања по притужбама и остављен простор за различита тумачења приликом примене. Имајући у виду наведено, препорука је да се овај ризик корупције отклони тако што ће се у Предлогу закона јасно предвидети у којим случајевима ће Развојна агенција реаговати поводом притужбе, као и које мере ће предузети у таквим случајевима.

Члан 24.

Овим чланом предвиђено је да се на податке о улагањима, као и информације које су *органи државне власти* сазнали у току преговора и вођења поступка, примењују одредбе закона којим се уређују информације од јавног значаја, *с тим што по захтеву за давање информација у вези са улагањима, поступа Влада.*

Наведено решење практично значи да уколико Влада одбије да пружи на увид информације о улагањима, подносилац захтева нема право жалбе Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, већ једино може покренути управни спор. На тај начин, отежава се и ограничава суштинска заштита права на приступ информацијама у делу који се односи на информације о улагањима, што представља ризик корупције. Пре свега, ово решење је супротно Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, према коме је за поступање по захтеву надлежан орган јавне власти у чијем раду је тражена информација настала, односно који ту информацију поседује. Из одредаба Предлога закона јасно је да ће значајан број информација из области улагања настати у раду органа јединица локалне самоуправе, или аутономне покрајине (на пример, информације везане за инвестиционе програме), као и министарстава и Развојне агенције, а не Владе. Поред неусаглашености предложеног решења са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поставља се и питање његове примењивости, то јест начина вођења поступка у ситуацији када је информација настала у раду поменутих органа јавне власти. Додатно, важно је напоменути да је формулација *информација у вези са улагањима* недовољно прецизна и подложна различитом тумачењу. Усвајање решења које подразумева одсуство права жалбе Поверенику и могућност различитог тумачења формулације *информација у вези са улагањима* оставило би Влади широка дискрециона овлашћења приликом одлучивања о томе да ли ће пружити на увид информације које се односе на различите аспекте области улагања. На крају, у овој

одредби користи се израз који није дефинисан Предлогом закона, нити Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја – *орган државне власти*. Наиме, Предлогом закона дефинисан је израз *орган власти*, а Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја израз *орган јавне власти*. Имајући у виду наведено, мишљења смо да је неопходно изменити поменути одредбу Предлога закона и предвидети да ће се приступ информацијама од јавног значаја у области улагања остваривати у складу са законом који уређује право на приступ информацијама од јавног значаја.

Развојна агенција Србије

Члан 31.

Овај члан односи се на органе Развојне агенције. Према ставу 2, чланове Управног одбора, на предлог министра надлежног за послове привреде, именује и разрешава Влада, *од којих три члана из реда државних службеника или из реда државних службеника на положају у министарству, а два члана из реда пословне заједнице.*

Одредбама Предлога закона нису прописани ближи услови нити критеријуми које лица која се именују за чланове Управног одбора морају да испуне, а формулација *из реда пословне заједнице* је непрецизна и подложна различитим тумачењима. С друге стране, Законом о јавним агенцијама прописани су једино општи услови за именовање лица у управни одбор: да испуњава услове за пријем у радни однос у државни орган; да је стручњак у једној или више области из делокруга јавне агенције; да има високу стручну спрему; да није запослено у јавној агенцији; да именовањем не би изазвало сукоб јавног и приватног интереса и да испуњава друге услове одређене посебним законом или актом о оснивању јавне агенције. Имајући у виду све наведено, препорука је да се одредбе Предлога закона које се односе на Управни одбор Развојне агенције допуне на тај начин што ће се утврдити ближи услови и критеријуми које лица која се именују у његов састав морају да испуне, а који ће се тицати њихове стручне оспособљености, знања и радног искуства.

Члан 33.

Овај члан тиче се директора Развојне агенције. Ставом 2. предвиђено је да Влада бира директора после спроведеног јавног конкурса у складу са законом којим се уређују јавне агенције на предлог министра надлежног за послове привреде, а не на предлог Управног одбора, како је то предвиђено Законом о јавним агенцијама. Додатно, ставом 4. прописано је да министар *може одредити критеријуме и мерила у погледу стручне оспособљености и радног искуства које морају испуњавати кандидати за директора Агенције*. С друге стране, Законом о јавним агенцијама предвиђено је да се у изборном поступку, према мерилима одређеним актом о оснивању јавне агенције, утврђује стручна оспособљености сваког кандидата.

Имајући у виду све наведено, мишљења смо да је потребно усагласити ове одредбе Предлога закона са одредбама Закона о јавним агенцијама које се односе на спровођење јавног конкурса. Поред тога, указујемо да је услед недостатка прецизно прописаних услова и критеријума за избор директора Развојне агенције, остављен широк простор за дискреционо одлучивање приликом избора овог лица, то јест могућност да неко лице по основу интересне повезаности са неким од актера изборног поступка буде изабрано на ову функцију. У циљу отклањања овог ризика корупције, препорука је да се Предлогом закона одреде ближи услови и јасни критеријуми, односно елементи за одређивање

критеријума, за избор директора Развојне агенције, који би се тicali, пре свега, стручне оспособљености, знања, радног искуства и вештина кандидата за ову функцију.

Члан 38.

Овим чланом уређени су сукоб интереса и забрана конкуренције. Ставом 1. прописано је да директор Развојне агенције има статус функционера у смислу закона којим се уређује сукоб интереса при вршењу јавних функција.

С обзиром на то да Развојна агенција има два органа - директора и Управни одбор, мишљења смо да је ову одредбу неопходно допунити и предвидети да поред директора и чланови Управног одбора Развојне агенције имају статус функционера.

Према ставу 2, директор Агенције и запослени у Агенцији не могу да заснују радни однос, односно пословну сарадњу са правним лицем, предузетником или међународном организацијом која обавља делатности у вези са функцијом коју је директор, односно запослени вршио у Агенцији, у року од две године по престанку радног односа директора и запослених у Агенцији, осим по добијеној сагласности Агенције за запослене, односно сагласности Агенције за борбу против корупције за директора.

Овде се поставља се питање оправданости изједначавања директора и запослених у Развојној агенцији у погледу забране запошљавања или пословне сарадње, с обзиром на то да је њихов положај различит. Имајући у виду све наведено, мишљења смо да је неопходно поново размотрити оправданост предложеног решења. Уколико се предложено решење прихвати, напомињемо да је неопходно одредити рок у којем је Развојна агенција дужна да одлучи по таквом захтеву бивших запослених, те предвидети да ће се у случају да у том року не одлучи о захтеву сматрати да је дала сагласност.

Члан 40.

Овим чланом предвиђено је да Агенција води евиденцију пројектних тимова за подршку улагањима; евиденцију инвестиционих програма, те евиденцију о спроведеним контролама извршења реализације улагања. Према ставу 3, министар надлежан за послове привреде, ближе уређује садржину и начин вођења евиденција.

Предлогом закона неопходно је прецизније одредити садржај поменутих евиденција. Имајући у виду наведено, препорука је да се ове одредбе допуне и да се Предлогом закона прецизније уреди вођење евиденције пројектних тимова за подршку улагањима; евиденције инвестиционих програма и евиденције о спроведеним контролама извршења реализације улагања.

Члан 46.

Овим чланом уређено је преузимање повереног посла. Ставом 1. прописано је да Агенција *може предложити министарству да у поступку надзора над радом органа власти у складу са прописима којима се уређује државна управа спровођење мере преузимања поверених послова ако би неизвршење посла од стране органа власти могло да изазове штетне последице по привреду.*

Ова одредба садржи ризик корупције, с обзиром на то да је недовољно прецизна и да даје широка дискрециона овлашћења Развојној агенцији у погледу предлагања спровођења мере преузимања поверених послова. Имајући у виду наведено, потребно је прецизније одредити разлоге за предлагање ове мере, те прецизирати формулацију *могло да изазове штетне последице по привреду*, како би се избегло различито

тумачење и поступање у пракси.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 45.

Овим чланом предвиђено је да ће се подзаконски акти на основу овлашћења из овог закона донети у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона. С обзиром на то да је без благовременог доношења свих подзаконских аката онемогућено потпуно и адекватно спровођење закона, сматрамо да је неопходно да они буду припремљени и донети у краћем року у односу на онај који је предвиђен Предлогом закона.

III Закључак

Предмет Предлога закона су општи правни оквир за улагања у Републику Србију, субјекти подршке улагањима за ефикасно пружање услуга улагачима, образовање и рад Савета за економски развој и оснивање и рад Развојне агенције Србије.

Иако је Предлог закона побољшан у односу на текст нацрта, предложена решења и даље садрже недостатке и ризике корупције које је неопходно отклонити. Конкретно, ради се о ризицима корупције који се односе на следећа питања: непостојање одредаба о начину вршења појединих надлежности и послова Савета за економски развој и Развојне агенције; недостатак прецизно прописаних услова и критеријума за именовање чланова Управног одбора Развојне агенције, односно избор директора ове агенције; препуштање Влади да искључиво поступа по захтевима за давање информација у вези са улагањима; препуштање Влади и министру надлежном за послове привреде да ближе уреди одређена питања подзаконским актима, иако је та питања неопходно детаљније уредити законским одредбама, те недовољно прецизно одређене дужности органа власти.

Агенција за борбу против корупције сматра да би усвајање датих препорука и отклањање идентификованих недостатака и ризика корупције допринело остваривању циљева Предлога закона и стварању адекватног правног оквира у области улагања. Имајући у виду наведено, Агенција за борбу против корупције позива Владу Републике Србије, као предлагача, и народне посланике да размотре ове препоруке у циљу отклањања уочених недостатака и ризика корупције и побољшања предложених законских решења.

Београд, 12. октобар 2015. године